

Uzasadnienie

1. Charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46; Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji - rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Zabrze do 2030 roku* jest opracowywany jako dokument zawierający diagnozę, opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych, opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji; cele rewitalizacji oraz przedsięwzięcia rewitalizacyjne, oraz ramy systemu wdrażania, finansowania i monitorowania.

Biorąc pod uwagę charakter działań przewidywanych w przygotowanym projekcie *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Zabrze do 2030 roku*, w szczególności:

- stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć,
- powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach, w tym powiązania z polityką gminy i sformułowania w dokumencie szczegółowych rozwiązań i zadań w zakresie obszarów problemowych z punktu widzenia potrzeb społecznych, gospodarczych czy infratechnicznych,
- przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska, oraz powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska,

Należy stwierdzić, że projekt dokumentu nie przesądza o rozmiarach oraz stosowanych szczegółowych rozwiązaniach technicznych, natomiast ukierunkowany jest na rozwiązanie problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Należy przyjąć, że wyznaczone cele oraz zbiory przedsięwzięć powinny mieć generalnie pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców, jakość przestrzeni i ochronę środowiska w obszarze rewitalizacji a w konsekwencji dla całego miasta.

Projekt dokumentu, w zakresie wskazanych kierunków działań i przedsięwzięć, nie przesądza o szczegółach konkretnych inwestycji, w związku z tym nie jest możliwe określenie ich szczegółowego ostatecznego oddziaływania i skali.

Wyznaczony obszar rewitalizacji w Zabrzu zajmuje powierzchnię 5,32 km², co stanowi 6,6% powierzchni miasta Zabrze, z czego obszar zamieszkały zajmuje – 4,44 km², a obszar przemysłowy Makoszowy 0,88 km². Jest to najgęściej zaludniona część miasta, w której zamieszkuje 42800 osób, co stanowi 28,4% mieszkańców. Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje w całości dzielnicę Śródmieście oraz wschodnią część dzielnicy Centrum Północ, północną część dzielnicy Centrum Południe, wschodnią część dzielnicy Zandka oraz niewielki południowy fragment dzielnicy Skłodowskiej-Curie. Częścią obszaru rewitalizacji jest też obszar przemysłowy po KWK Makoszowy jako obszar, zlokalizowany stosunkowo niedaleko w wymiarze przestrzennym i powiązany funkcjonalnie z zamieszkałą częścią obszaru rewitalizacji, na którym można realizować działania rozwiązujące problemy społeczne obszaru rewitalizacji.

Przygotowywany projekt Programu dotyczy obszaru zawierającego się w granicach administracyjnych miasta Zabrze, spełnia więc warunek projektu dokumentu dotyczącego obszarów w granicach jednej gminy, w zakresie możliwości odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach.

Prace nad Programem zostały osadzone na doświadczeniach związanych z działaniami prowadzonymi w gminie, jak również powiązane są z obowiązującymi w regionie i mieście dokumentami strategicznymi i planistycznymi. Równocześnie, w sensie stosowanej metodologii opracowania, struktury i treści projektu Programu zachowana jest zgodność z zasadami określonymi w praktyce rewitalizacji i regulacjach prawnych.

Należy podkreślić, że przygotowany projekt dokumentu będzie stanowił instrument działań wpisujących się w ramy jakie wyznaczono w dokumencie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego Śląskie 2030 - Zielone Śląskie oraz Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tych projektów.

Przygotowywane propozycje celów i kierunków działań wpisują się w kierunki polityki rozwoju w zakresie zrównoważonego rozwoju określone w dokumentach już wdrażanych przez administrację krajową i regionalną, w tym w szczególności :

- Strategii Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.

3. Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

W zakresie wspierania zrównoważonego rozwoju oraz wdrażania prawa w dziedzinie ochrony środowiska zakłada się, że planowana realizacja Programu wspierać będzie efektywność podejmowanych działań w ramach wcześniej wskazanych dokumentów planistycznych oraz innych, w tym m.in.:

- Polityki ekologicznej Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,

- Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego,
- Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego,
- Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego.

Z uwagi na charakter: projektu Programu, planowanych celów oraz brak ostatecznych przesądzeń technicznych poszczególnych przedsięwzięć nie będzie możliwa szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko. Zakłada się jednak, że projektowane w Programie cele i przedsięwzięcia będą ukierunkowane na wyzwania zrównoważonego rozwoju i powiązane będą z problemami dotyczącymi ochrony środowiska na terenie obszaru rewitalizacji w gminie. Jednocześnie ich charakter sprzyjać powinien zmniejszeniu negatywnego oddziaływania działalności na środowisko.

W projekcie Programu wskazuje się, że na obszarze rewitalizacji jest jeden obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego: MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CENTRUM ZABRZA – OBSZAR A – uchwała: UCHWAŁA NR XXVIII/289/04 RADY MIEJSKIEJ W ZABRZU Z DNIA 05.07.2004 R. – ogłoszona w: DZIENNIKU URZĘDOWYM WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NR 86 Z DNIA 08.09.2004, POZYCJA 2452 – który obejmuje północno-zachodnią część zamieszkałej części obszaru rewitalizacji. Biorąc po uwagę aktualne zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze oraz w obowiązującym na części tego obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przy ramowym określaniu zakresu poszczególnych przedsięwzięć i bez decyzji o zastosowanych w nich rozwiązaniach technicznych, technologicznych nie została wskazana rekomendacja w zakresie potrzeby zmiany Studium lub obowiązującego planu.

Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska.

W dokumencie studium i mpzp w zakresie wyzwań w sferze środowiskowo-przestrzennej potrzeba zrównoważonego gospodarowania przestrzenią i środowiskiem stanowi jedną z kluczowych zasad prowadzenia polityki rozwoju. Ponadto są wskazane kierunki o charakterze pro-środowiskowym dotyczące prowadzenia działań mających na celu poprawę stanu środowiska.

4. Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko.

W toku prowadzenia prac związanych z przygotowaniem projektu Programu podejmowane są wysiłki na ukierunkowanie planowanych działań na bezpośredni, pozytywny wpływ na środowisko. Ze względu na charakter dokumentu jakim jest Program rewitalizacji na etapie projektowania dokumentu brak podstaw do stwierdzenia wystąpienia:

- potencjalnego ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska,
- prawdopodobieństwa wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych,
- znaczącego oddziaływania na obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływanie, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu,
- oddziaływania na obszary na formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

Proces sporządzania Programu prowadzony jest z uwzględnieniem partnerstwa społecznego oraz partnerstwa lokalnego, co jest istotą procesu rewitalizacji. Projektowane w dokumencie cele oraz sposoby ich osiągnięcia określone są m.in. w oparciu o wyniki warsztatów i partycypacji społecznej. Zakłada się, że głównym efektem wdrażania Programu będzie wyprowadzenie z sytuacji kryzysowej obszaru przy odpowiedzialnym działaniu władz samorządowych, prowadzących dialog z mieszkańcami i partnerami społeczno-gospodarczymi.

Należy podkreślić, że w przypadku ewentualnej późniejszej realizacji zadań i inwestycji, które mogłyby potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko powinna zostać przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko, w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Analizy, w ramach tego postępowania, stanowić powinny podstawę o podjęciu decyzji o dopuszczalności realizacji danych zadań.

5. Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności.

Projekt Programu jest dokumentem obejmującym obszar jednej gminy – Zabrze, w którym obszar rewitalizacji stanowi zaledwie 6,6% powierzchni miasta.

6. Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

W bazie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody¹ według stanu na 09.02.2023 roku w mieście Zabrze wskazuje się :

Lp.	Kod	Forma	Nazwa
1	PL.ZIPOP.1393.PP.2478011.1427	pomnik przyrody	Nie nadano nazwy w akcie prawnym
2	PL.ZIPOP.1393.PP.2478011.1428	pomnik przyrody	Nie nadano nazwy w akcie prawnym
3	PL.ZIPOP.1393.PP.2478011.1429	pomnik przyrody	Nie nadano nazwy w akcie prawnym
4	PL.ZIPOP.1393.PP.2478011.1431	pomnik przyrody	Nie nadano nazwy w akcie prawnym
5	PL.ZIPOP.1393.PP.2478011.1432	pomnik przyrody	Nie nadano nazwy w akcie prawnym
6	PL.ZIPOP.1393.PP.2478011.1433	pomnik przyrody	Nie nadano nazwy w akcie prawnym
7	PL.ZIPOP.1393.PP.2478011.1434	pomnik przyrody	Nie nadano nazwy w akcie prawnym
8	PL.ZIPOP.1393.PP.2478011.1435	pomnik przyrody	Nie nadano nazwy w akcie prawnym
9	PL.ZIPOP.1393.PP.2478011.1436	pomnik przyrody	Nie nadano nazwy w akcie prawnym
10	PL.ZIPOP.1393.PP.2478011.1737	pomnik przyrody	Nie nadano nazwy w akcie prawnym

¹ <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>, data weryfikacji 19.05.2023

7 Podsumowanie

Biorąc pod uwagę charakter planowanych zapisów projektu Programu oraz przewidywanie, iż jego realizacja nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, działając na podstawie art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

zwracam się z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzania Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko projektu dokumentu pn. *Gminny Program Rewitalizacji Miasta Zabrze do 2030 roku*

Podpisano elektronicznie.

Małgorzata Mańka-Szulik

Prezydent Miasta